Menetlustähtajad

Rootsi

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Tsiviilasjade jaoks on kehtestatud mitut eri liiki tähtaegu, samuti on tähtajad sätestatud põhiseaduses. Need hõlmavad näiteks apellatsiooni ja kaebuse esitamise tähtaegu ning asja uuesti läbivaatamise taotlemise tähtaegu (aeg, mille jooksul asi tuleb esitada kohtule). Samuti on olemas õigusnormid, milles sätestatakse ainult meetmete võtmise kohustus, ja sellisel juhul otsustab kohus, millise tähtaja jooksul seda tuleb teha (näiteks tähtajad lisateabe, tõendite või kaitseväite esitamiseks).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Laupäevad, pühapäevad ja riigipühad ei ole Rootsis tööpäevad.

Rootsis on riigipühi käsitleva seadusega (*lagen om allmänna helgdagar*) nr 1989:253 ette nähtud järgmised riigipühad:

uusaasta (1. jaanuar);

kolmekuningapäev (6. jaanuar);

Suur Reede (viimane reede enne lihavõtteid);

1. ülestõusmispüha (esimene pühapäev pärast 21. märtsil või pärast seda olnud täiskuu faasi);

2. ülestõusmispüha (1. ülestõusmispühale järgnev päev);

taevaminemispüha (kuues neljapäev pärast 1. ülestõusmispüha);

nelipühad (seitsmes pühapäev pärast lihavõtteid);

Rootsi rahvuspüha (6. juuni);

jaanipäev (20. ja 26. juuni vahele jääv laupäev);

kõigi pühakute päev (31. oktoobri ja 6. novembri vahele jääv laupäev);

1. jõulupüha (25. detsember);

2. jõulupüha (26. detsember).

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Tähtaegade suhtes kehtib aluspõhimõte, et kui kohus on ette näinud, et isik peab tegema menetluse raames teatava toimingu, tuleb talle anda selleks piisavalt aega (Rootsi kohtumenetluse seadustiku (*rättegångsbalken*) 32. peatüki artikkel 1). Enamikul juhtudel näeb selle aja ette kohus, kes peab seejuures määrama tähtaja, mis on piisav, et menetlusosaline saaks täita oma kohustusi.

Teatava väikese arvu asjade jaoks on konkreetne tähtaeg ette nähtud Rootsi kohtumenetluse seadustikuga. Seda kohaldatakse peamiselt kohtulahendite või kohtuotsuste peale apellatsiooni esitamist, lõpetatud asja uuesti menetlusse võtmist või mõnel juhul tähtaja muutmist käsitlevate tähtaegade .

Kui isik soovib tsiviilasjas tehtud piirkonnakohtu otsuse peale apellatsiooni esitada, peab ta seda tegema kolme nädala jooksul pärast kohtuotsuse väljakuulutamist. Isik, kes soovib esitada apellatsiooni tsiviilasjas tehtud piirkonnakohtu (*tingsrätt*) otsuse peale, peab seda tegema sama tähtaja jooksul. Kuid kui menetluse ajal tehtud otsust ei ole kohtuistungil välja kuulutatud ja kohtus ei ole tehtud avaldust selle kohta, millal otsus välja kuulutatakse, hakatakse apellatsiooni esitamise tähtaega arvutama kuupäevast, mil apellant otsuse sai. Apellatsioonikohtu (*hovrätt*) lahendite või otsuste peale apellatsiooni esitamiseks on aega neli nädalat (Rootsi kohtumenetluse seadustiku 50. peatüki artikkel 1, 52. peatüki artikkel 1, 55. peatüki artikkel 1 ja 56. peatüki artikkel 1).

Isik, kelle suhtes on piirkonnakohtus (*tingsrätt*) tehtud tagaseljaotsus, võib ühe kuu jooksul alates otsuse talle kättetoimetamise kuupäevast esitada avalduse menetluse taastamiseks (Rootsi kohtumenetluse seadustiku 44. peatüki artikkel 9).

Kui apellandil ei ole enam apellatsiooni esitamise õigust, sest ta ei osalenud apellatsioonikohtu (*hovrätt*) menetluses, võib apellant kolme nädala jooksul alates otsuse väljastamise kuupäevast esitada kohtule avalduse asja uuendamiseks (Rootsi kohtumenetluse seadustiku 50. peatüki artikkel 22).

Juhul kui pool ei järginud apellatsiooni esitamise või asja uuendamise või menetluse taastamise tähtaega, võib ta esitada avalduse tähtaja ennistamiseks. Avaldus tuleb esitada kolme nädala jooksul alates vabandavate asjaolude äralangemisest ja hiljemalt ühe aasta jooksul alates tähtaja möödumisest (Rootsi kohtumenetluse seadustiku 58. peatüki artikkel 12).

Rootsi täitevasutuses toimetatavate kiirmenetluste raames kohaldatakse samuti mitmeid tähtaegu. Kostjal palutakse esitada oma märkused avalduse kohta teatava aja jooksul pärast teate kuupäeva. Kui tegemist ei ole eriliste asjaoludega, ei tohi see tähtaeg olla pikem kui kaks nädalat (maksekäske ja abi andmist käsitleva seaduse (*lagen om betalningsföreläggande och handräckning*) nr 1990:746 artikkel 25). Juhul kui kostja vaidlustab avalduse, on avalduse esitajal alates vastuväidet sisaldava teate kuupäevast aega maksimaalselt neli nädalat, mille jooksul taotleda asja edastamist piirkonnakohtule (*tingsrätt*) menetluse seal jätkamiseks (artikkel 34). Kui Rootsi täitevasutus teeb otsuse asjas, mis käsitleb maksekäsku või üldise abi andmist, võib kostja taotleda asja uuesti menetlemist ühe kuu jooksul alates otsuse tegemisest (artikkel 53). Asutuse muud liiki otsuste peale võib kaebuse esitada kolme nädala jooksul alates otsuse tegemise kuupäevast (artiklid 55–57).

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Kui toiming tuleb teha kindlaksmääratud aja jooksul, hakatakse tähtaega tavaliselt arvestama otsuse või määruse tegemise kuupäevast. Juhul kui dokument tuleb isikule kätte toimetada, hakatakse tähtaega siiski arvestama alles sellest kuupäevast, mil isik dokumendi kätte sai (kättetoimetamise kuupäev).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Juhul kui dokument tuleb isikule kätte toimetada, hakatakse tähtaega arvestama alles sellest kuupäevast, mil isik dokumendi kätte sai (kättetoimetamise kuupäev).

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui tähtaja alguskuupäev on otsuse või määruse tegemise kuupäev, väljendatakse tähtaega sageli selle kaudu, milliseks tähtpäevaks peab otsusest või määrusest tulenev toiming tehtud olema. Mõnikord määratakse tähtaeg kindlaks ka selliselt, et sätestatakse, et toiming tuleb teha teatava arvu päevade, nädalate, kuude või aastate jooksul, mida hakatakse alati arvestama otsuse või määruse tegemise kuupäevast. Kui tähtaja alguskuupäev on kättetoimetamise kuupäev, siis sätestatakse alati, et toiming tuleb teha teatava arvu päevade, nädalate, kuude või aastate jooksul alates kättetoimetamise kuupäevast, s.t kuupäevast, mil menetlusosaline dokumendi kätte sai.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui tähtaeg on väljendatud päevades, siis hõlmab näidatud päevade arv kalendripäevi, mitte ainult tööpäevi.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kui toiming tuleb teha kindlaksmääratud aja jooksul, hakatakse tähtaega tavaliselt arvestama otsuse või määruse tegemise kuupäevast. Juhul kui dokument tuleb isikule kätte toimetada, hakatakse tähtaega siiski arvestama alles sellest kuupäevast, mil isik dokumendi kätte sai (kättetoimetamise kuupäev).

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Seaduses sätestatud tähtaegade arvutamist käsitlevas seaduses (*lag om beräkning av lagstadgad*) nr 1930:173 on märgitud, et kui tähtaeg on väljendatud nädalates, kuudes või aastates, siis on tähtaja lõppkuupäevaks päev, mis vastab oma nimetuse või numbri poolest sellele päevale, mil tähtaega hakati arvestama. Kui tähtaja lõppemise kuus vastavat päeva ei ole, siis käsitatakse tähtaja viimase päevana kuu viimast päeva.

Kui toimingu tegemise tähtpäev langeb laupäevale, pühapäevale või muule riigipühale (vt punkt 2), jaanilaupäevale (päev enne jaanipäeva), jõululaupäevale (24. detsember) või vana-aastaõhtule (31. detsember), siis pikendatakse toimingu tegemise tähtpäeva järgmise tööpäevani. Sama kohaldatakse juhul, kui tähtaja arvestamise alguskuupäevaks on kättetoimetamise kuupäev.

Kui tuleb kohaldada nõukogu 3. juuni 1971. aasta määrust nr 1182/71, millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad, siis kohaldatakse hoopis nimetatud määruse sätteid.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui toimingu tegemise tähtpäev langeb laupäevale, pühapäevale või muule riigipühale (vt punkt 2), jaanilaupäevale (päev enne jaanipäeva), jõululaupäevale (24. detsember) või vana-aastaõhtule (31. detsember), siis pikendatakse toimingu tegemise tähtpäeva järgmise tööpäevani. Sama kohaldatakse juhul, kui tähtaja arvestamise alguskuupäevaks on kättetoimetamise kuupäev.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Puuduvad erieeskirjad tähtaegade pikendamise kohta juhul, kui menetlusosalise alaline elukoht või registrijärgne asukoht või tavapärane asukoht asub väljaspool Rootsit või riigi äärealadel. Nagu juba märgitud, määrab kohus siiski paljudel juhtudel tähtaja kestuse ise kindlaks ja tagab seejuures, et menetlusosalisele antakse toimingu tegemiseks piisavalt aega.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?

Kohtuotsuste või määruste peale apellatsiooni esitamise tähtaeg on tavaliselt kolm või neli nädalat.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kui tähtaeg on sätestatud õigusaktides (nt apellatsiooni esitamise tähtaeg), siis ei saa seda aega ei lühendada ega pikendada. Kui menetlusosalisele on antud korraldus ilmuda kohtusse või teha mis tahes muu toiming, võib kohus tähtaega pikendada uue tähtaja määramisega. Kiireloomulistel juhtudel ei takista miski kohtul istungi kavandatud toimumisaega tühistada ja näha ette uut, varasemat aega. Pooltele tuleb anda siiski piisavalt aega ettevalmistuste tegemiseks.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei. Vt punkt 11.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Korralduste jms täitmiseks ette nähtud tähtajad

Juhul kui hageja ei täida korraldust esitada oma hagiavaldusega seoses lisateavet või kui esineb mis tahes muid takistusi asja kohtus menetlemisel, siis jäetakse nõue rahuldamata. Kui kostja ei esita kaitseväidet, siis võidakse teha tema suhtes tagaseljaotsus. Korralduse tähtajaks täitmata jätmise korral võidakse siiski teha kohtuotsus.

Kohtusse ilmumata jätmine

Kui üks pooltest ei ilmu piirkonnakohtusse (*tingsrätt*) seoses sellise asjaga, mida on võimalik lahendada kohtuvälise kokkuleppe sõlmimise teel (nt kaubandusvaidlused), siis võidakse teha tagaseljaotsus. Muudel juhtudel võidakse määrata rahatrahv. Kuid kui seoses sellise asjaga, mida ei ole võimalik lahendada kohtuvälise kokkuleppe sõlmimise teel (nt perekonnaõigust käsitlevad kohtuvaidlused), jätab kohtusse ilmumata hageja, siis võidakse kohtuasi lõpetada ning kohtusse ilmumata jätnud poolele võidakse määrata rahatrahv või tema suhtes võidakse algatada kohtumenetlus. Juhul kui kaebuse esitaja ei ilmu apellatsioonikohtusse, siis apellatsiooniõigus aegub. Kui vastaspool ei ilmu kohtusse, siis võidakse talle määrata rahatrahv.

Apellatsiooni esitamise tähtaeg

Juhul kui pool esitab apellatsiooni liiga hilja, siis jäetakse see rahuldamata.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kui tegemist ei ole seaduses sätestatud tähtajaga, peab pool enne tähtaja möödumist esitama kohtule avalduse viivituse lubamiseks ja taotlema tähtaja pikendamist. Kui tähtaeg on möödunud ja kohus on seejärel võtnud meetmeid, näiteks teinud asja kohta otsuse, on olemas mitu tavapärast ja erakorralist meedet, mida pool saab kasutada. Nende meetmete rakendamise eesmärk on saavutada juba lõpetatud asja uuesti menetlusse võtmine või teatavate asjaolude korral taotleda tähtaja muutmist (vt punkt 3).

Viimati uuendatud: 09/09/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.